Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Pierlapont ZED3005
(Zedelgem, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2018D238
April 2018

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Wouter Van Goidsenhoven

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Janiek De Gryse, OE/ERK/Archeoloog/2015/00043

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2018
Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1 Programma van maatregelen 6

1.1 Administratieve gegevens 6
1.2 Synthese 7
1.3 Gemotiveerd advies 8
1.4 Conclusie 8

2 Bibliografie 9

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadasternummers (Bron: Geopunt).....7

TABELLENLIJST

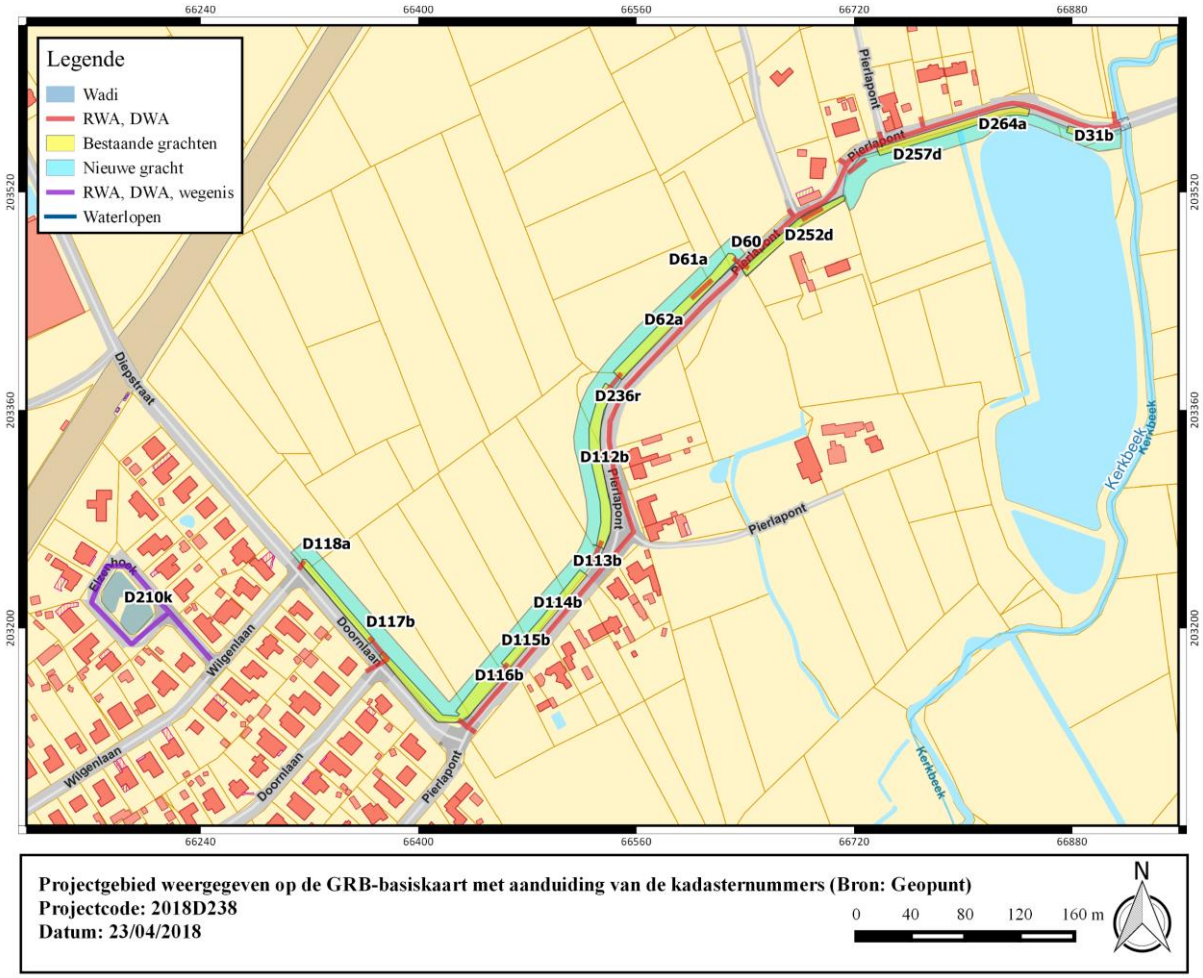
Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek. 6

1 Programma van maatregelen

1.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de initiatiefnemer	Aquafin NV Dijkstraat 8 2630 Aartselaar	
b) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	OE/ERK/Archeoloog/2015/00043	
c) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Janiek De Gryse Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge	
d) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Zedelgem
	Deelgemeente	/
	Postcode	8210
	Adres	Elzenhoek – Pierlapont 8210 Zedelgem
	Toponiem	Pierlapont ZED3005
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	X_{min} = 66104 Y_{min} = 20301 X_{max} = 67091 Y_{max} = 203695
e) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Figuur 1	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadasternummers (Bron: Geopunt).

1.2 Synthese

De opdrachtgever plant de heraanleg van het rioleringsstelsel, de aanleg van een bufferbekken evenals de heraanleg van bestaande grachten en het graven van nieuwe te Zedelgem. Het merendeel van deze werken vindt aldus plaats onder bestaande wegenis. De gecombineerde oppervlakte van de ingrepen bedraagt 1,4 ha + 1120 m² lopend tracé

Landschappelijk gezien is het plangebied gelegen in de zandstreek buiten de Vlaamse Vallei. In het oosten van het plangebied sluit de riolering aan op de Kerkbeek. De Quartairgeologische kaart geeft een profielopbouw weer van laat-Pleistocene eolische afzettingen die rusten op fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan. Het sediment bestaat in hoofdzaak uit lemig zand. Dit impliceert een relatief éénduidige bodemkundige situatie waarbij eventueel aanwezig erfgoed zichtbaar is onder de bouwvoor.

De cartografische bronnen wijzen op een ruraal karakter van de ruime omgeving van het plangebied. Op de Ferrariskaart is het terrein in het oosten in gebruik als akker, het tracé in het oosten, langsheen Pierlapont betreft bosgebied. De orthofotosequentie geeft duidelijk aan dat het terrein na de Tweede Wereldoorlog in gebruik was als landbouwgebied. In de jaren ’80 wordt de woonwijk rond Elzenhoek aangelegd. Vanwege dit landgebruik zijn de bewaringsomstandigheden m.b.t. eventueel aanwezige artefactenconcentraties niet gunstig.

Op het plangebied of de directe omgeving ervan zijn geen archeologische waarden gekend. Een tweetal kilometer ten westen van het plangebied werd bij onderzoek in 1999 resten onderzocht uit de Romeinse periode en late middeleeuwen (CAI 300059). Verder betreffen de gekende waarden enerzijds cartografische indicatoren van laatmiddeleeuwse hoeves en anderzijds tal van cirkelvormige structuren herkend door middel van luchtfotografische prospectie.

Concreet is er ter hoogte van het plangebied een trefkans inzake grondvast archeologisch erfgoed. Echter gelet de beperkte oppervlakte en de aard van de geplande werken is bijkomend archeologisch onderzoek niet zinvol.

1.3 Gemotiveerd advies

Met betrekking tot de geplande werken te Zedelgem worden geen verdere onderzoeksdaden aanbevolen. Rondom de wijk Elzenhoek vinden de rioleringswerken grotendeels plaats onder het straatniveau, op de locatie van de huidige riolering. Redelijkerwijs kan aangenomen worden dat het bodemarchief reeds is geroerd. Ook met betrekking tot het bufferbekken is verder onderzoek niet zinvol. Het terrein is in oppervlakte te beperkt, tevens bereiken de geplande werken maximaal een diepte van 25cm onder het maaiveld en interfereren ze bijgevolg niet met het archeologisch niveau. Met betrekking tot de grachten aan de Pierlapont kan ook aangenomen worden dat het bodemarchief ter hoogte van de her aan te leggen grachten reeds is geroerd. De enige bodemingreep die een bedreiging vormt voor het bodemarchief is aldus de aanleg van de nieuwe grachten over een oppervlakte van ca. 8487 m². Echter gelet de lineaire vorm van het plangebied langsheen bestaande grachten blijft de impact hier beperkt. Gelet het ontbreken van een archeologisch relevant ruimtelijk kader is verder onderzoek door middel van proefsleuven niet zinvol. Meer dan een contextloze indicator voor menselijke aanwezigheid in het verleden kan niet verwacht worden. Een proefsleuvenonderzoek zal met andere woorden nooit leiden tot enige kenniswinst en de kosten zullen nooit in verhouding staan tot de eventuele resultaten. Op basis van een kosten-baten afweging dient dan ook afgezien te worden van een doorlopend onderzoekstraject.

Uiteraard dient hierbij gewezen te worden op de archeologische meldingsplicht, conform artikel 5.1.4 van het huidige decreet betreffende het onroerend erfgoed.

1.4 Conclusie

De initiatiefnemer plant de heraanleg van de riolering, de aanleg van een bufferbekken evenals het (her)graven van grachten te Zedelgem. Het merendeel van deze geplande werken vindt plaats in reeds geroerde grond of bedreigen het bodemarchief niet. Met betrekking tot het graven van nieuwe grachten, is gelet het lineaire tracé, verder onderzoek weinig zinvol. Dit zou nooit leiden tot wezenlijke kenniswinst. Omwille van de kosten-baten afweging dient dan ook afgezien te worden van verdere onderzoeksdaden.

2 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2016

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.